

Broj: 01,02, 04/4-05-152/08
Sarajevo: 20.6.2008. godine

KOLEGIJU OBA DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

KOMISIJI ZA VANJSKE POSLOVE PREDSTAVNIČKOG DOMA

**KOMISIJI ZA VANJSKU I TRGOVINSKU POLITIKU, CARINE, SAOBRAĆAJ I
KOMUNIKACIJE DOMA NARODA**

**DELEGACIJI PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH U PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI
CENTRALNOEVROPSKE INICIJATIVE**

KOLEGIJU SEKRETARIJATA PSBiH

**Predmet: Izvještaj sa sastanka Općeg komiteta za ekonomske poslove Parlamentarne
skupštine Centralnoevropske inicijative, Prag, 12. juni 2008. godine**

Sastanak Općeg komiteta za ekonomske poslove Parlamentarne skupštine Centralnoevropske inicijative održan je 26. maja u Pragu. Sastanku su prisustvovala delegacije parlamenata: Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Češke, Mađarske, Poljske, Rumunije, Slovačke i Ukrajine, te predstavnici Izvršnog sekretarijata CEI.

U ime Parlamentarne skupštine BiH, sastanku su prisustvovali gosp. **Mehmed Suljkanović**, predsjedavajući Delegacije PSBiH pri PSCEI, i gđica **Edina Hrnjić**, sekretar Delegacije.

Tema sastanka bila je „**Budućnost nuklearne energije u Evropi**“. Sastankom je predsjedavao gosp. Bogdan Pascu, predsjedavajući Općeg komiteta za ekonomske poslove i šef Delegacije Rumunije u PSCEI.

Kao uvodničari učesnicima su se obratili predstavnici Ministarstva za industriju i trgovinu Češke Republike, predstavnici Instituta za nuklearna istraživanja te predstavnici ČEZ-a (Češka energetska kompanija) koji su prezentiranju potrebe za ulaganjem u nuklearnu energiju pristupili sa stručnog stajališta, dok su se parlamentarci u kasnijim diskusijama više usmjerili na politički aspekt.

Zbog velikog porasta cijena nafte i posljedica globalnog zagrijavanja, u novije vrijeme počinje preispitivanje stava prema nuklearnoj energiji. Nakon zastoja u gradnji nuklearnih elektrana u proteklom periodu, analize stručnjaka i međunarodnih organizacija upućuju na neophodnost nastavka razvoja i gradnje nuklearnih elektrana. Iscrpljivanje zaliha i sve izrazitije poskupljenje fosilnih goriva s jedne i nemogućnost udovoljenja zahtjevu sigurnog snadbijevanja potrošača s obnovljivim izvorima energije s druge strane daju u narednim decenijama nuklearnoj energiji poseban značaj.

Krajem maja 2008. godine lideri Evropske unije dali su podršku povratku na nuklearnu energiju. Zabrinuta globalnim zagrijavanjem, Evropska unija teži ostvarivanju smanjenja emisije plinova s

efektom staklene bašte do 2020. godine za barem 20 %. Pored toga, stvarni porast cijena nafte i sve veća zavisnost zemalja Unije o uvozu plina stvaraju potrebu za diverzifikacijom energetskog snabdijevanja.

Pored EU, podršku nuklearnoj energiji dala je i Međunarodna agencija za energiju objavljujući u publikaciji „Svjetske energetske prognoze 2006.“ da nuklearna energija može dati veliki doprinos u smanjenju zavisnosti od uvoza nafte i plina i ograničavanju emisije ugljendioksida.

Na tragu ovih argumenata, održane su i uvodne prezentacije koje su pokušale dati dodatne argumente za upotrebu nuklearne energije, ali i identificirati nedostatke koji nastaju upotrebom te energije, kao i energetske probleme s kojima se suočava Evropa.

Kao osnovni elementi koji utiču na budućnost nuklearne energije označeni su:

- ekonomija
- nivo sigurnosti
- otpad
- zloupotreba u vojne svrhe
- javno mišljenje i stav političkih predstavnika
- pravni okvir, transparentna regulativa
- povjerenje u državnu administraciju.

Problemi koji se javljaju u vezi s nuklearnom energijom su: starenje osoblja i opreme, nedostatak eksperata (mladi ljudi se sve rjeđe odlučuju studirati nuklearnu fiziku), prijevremeno zatvaranje jedinica za proizvodnju kao rezultat političkih odluka, nepovjerenje javnosti, problem odlaganja nuklearnog otpada. Navedeni problemi u budućnosti, prema riječima gosp. Petra Krsa, zamjenika šefa Odjela za upravljanje i tehničku podršku češkog Državnog ureda za nuklearnu sigurnost, mogu biti riješeni stavljanjem posebnog naglaska na:

- harmoniziranje sigurnosnih zahtjeva i regulativnih pristupa unutar EU
- modernizaciju postojećih nuklearnih elektrana
- rješavanje problema odlaganja nuklearnog otpada
- razvoj istraživanja
- zaštitu protiv terorizma
- razvoj novih tehnologija.

Nakon uvodnih prezentacija, uslijedila je diskusija u kojoj su parlamentarci prezentirali situaciju u vezi s nuklearnom energijom u njihovim zemljama i pokrenuli brojna pitanja, poput političke i društvene opravdanosti ulaganja u nuklearnu energiju. Svjesni problema koje izaziva sve veća potrošnja energije u svijetu ali i ograničenost prirodnih resursa, parlamentarci su ocijenili neophodnom upotrebu i nuklearne energije koja, pored toga što je jeftinija, ima i pozitivan učinak na okoliš. Pritom je potrebno osigurati pravilno informiranje javnosti o svim aspektima proizvodnje nuklearne energije, uključujući i sigurnost.

U diskusiji je učestvovao i gosp. Mehmed Suljkanović koji je najprije zahvalio domaćinu na izuzetno kavalitetnoj organizaciji sastanka koji predstavlja odličnu priliku za razmjenu iskustava u oblasti korištenja nuklearne energije. Kada je u pitanju Bosna i Hercegovina, gosp. Suljkanović istakao je da BiH nema nuklearne elektrane niti planira njihovu izgradnju u skorijoj budućnosti. U nedavno objavljenoj studiji energetskog sektora u BiH, u kojoj se navodi energetske bilans do 2020. godine, obuhvaćene su samo oblasti električne energije, uglja, plina, nafte i zaštite okoliša. U svakom slučaju, kako je rekao gosp. Suljkanović, sastanak Općeg komiteta za ekonomske poslove PSCEI je mjesto gdje se mogu razmijeniti dragocjena iskustva. Također se osvrnuo i na konstataciju koja je u toku uvodnih prezentacija ponovljena više puta, a to je da cijena urana kao osnove za nuklearnu energiju ne zavisi od kartela kao što je slučaj sa cijenom nafte. S tim u vezi, podsjetio je prisutne na krizu uglja sedamdesetih godina prošlog stoljeća – vjerovalo se da će prelazak s uglja na naftu biti jeftiniji i da će cijena nafte ostati nepromijenjena, a danas najbolje možemo vidjeti koliko je ta procjena bila pogrešna i kako su

drastično povećane cijene nafte. Gosp. Suljkanović izrazio je sumnju da će cijena urana dugoročno ostati niska, upozoravajući da iskopavanje urana šteti okolišu.

Sastanak Općeg komiteta za ekonomske poslove PSCEI rezultirao je usvajanjem rezolucije koja se nalazi u prilogu izvještaja. Na sastanku je za potpredsjednika Komiteta izabran gosp. Milorad Pupovac, šef Delegacije Republike Hrvatske u PSCEI.

Pripremila:

Edina Hrnjić

Sekretar Delegacije

Odobrio:

Mehmed Suljkanović

Predsjedavajući Delegacije

Dostaviti:

- *Naslovu*
- *Odjelu za informacije i dokumentaciju*
- *Ministarstvu vanjskih poslova BiH*
- *a/a*